

12 RÖPIRAT.

Budapest 1886.

VI. évfolyam

VI. füzet.

A zalaegerszegi képviselőválasztás. Szemnecz Emil jelöltsége.

Végre valahára! — Igen, végre valahára fordulatot kezd venni a magyar antiszemitizmus megfeneklett ügye; az események napirendre térnek a körülményekkel és viszonyokkal számolni nem tudók aggodalmaskodásai fölött, az események pálczát kezdenek törni azoknak a politikája fölött, a kik a *politikai* antiszemitizmustól mindedig fáztak, s a koalícióban a magát túlélte *szocialisztikus* antiszemitizmust, a közönség jéghideg közönyével szemben is, tovább forszírozni akarnák. Az események a *mi* politikánkat igazolják, a *mienket*, a kik egy év óta folyton-folyvást azt hirdetjük, hogy a tényleg létező s általunk meg nem változtatható magyar politikai pártviszonyok között a magyar antiszemitizmusnak csakis úgy lesz jövője, hogy ha a két nagy ellenzéki párt illető közjogi álláspontjára helyezkedve, — két külön *politikai* antiszemitapártban szervezkedik, s a direkt versenyt felveszi a választókerületekben a két zsidóbarát ellenzékkal, illetve ezeknek illető politikai párt-alapján, a kormánypárttal.

Itt van most *ezen* politikánk fényes igazolásául a zalaegerszegi képviselőválasztás, a mely Farkas Dávid függetlenségi s 48-as képviselő elhalálozása folytán, legközelebb végbemenend.

A koalícionális antiszemitapárt az 1884-ki általános választásoknál, az erős függetlenségi zalaegerszegi kerületben kudarcot vallott; mert Tamássy József, noha különben függetlenségének vallotta magát, 300 szavazatnál többet nem tudott összehozni, daczára annak, hogy egy évvel azelőtt ugyanennek a kerületnek a népe csinálta a legnagyobb zsidókravallt az országban, s daczára annak, hogy e kerület a vasmegyei rumi kerületnek tószomszédja levén, valami csak ragadhatott rá az évek hosszú során át az antiszemitizmusból. S ime, most *Szemnecz* Emil, az antiszemita koalíciónak kezdettől fogva határozott ellenzője, — tiszta *függetlenségi antiszemitapárti* programmal fellép egész ismeretlen létére a zalaegerszegi

kerületben, s rohammal meghódítja a szíveket úgy, hogy megválasztása – hacsak valami rendkívüli non putarem közbe nem jön, – még a zsidóbarátok által is kétségtelennek tekintetik. Ellenjelöltje e sorok Írásáig még nincs is; – de ha lenni találna is, ez Szemecz Emil diadalát csak értékesebbé fogja tenni.

Többet mondunk. Az egész jelen országgyűlés alatt az antiszemita koalíció csak egyszer merte a választási küzdelmet felvenni, t. i. az 1884-ki őszi Nyíregyházán, s daczára a legnagyobb erőfeszítéseknek, elbukott a jelöltjével. Azóta nemcsak hogy nem mert egyetlenegy, időközben megürült kerületben se mozogni, de még álmodni se mert jelöltek felállításáról; s az első, ezen országgyűlés alatt megválasztott antiszemita elvű képviselő nem a koalíció jelöltje, – hanem a *függetlenségi antiszemita*párt jelöltje lesz.

Mikor nyílnak fel a szemeik tehát azoknak, a kik hivatva lennének az antiszemita politikai pártviszonyokat eleve olyképp rendezni, hogy nyugodtan mehessünk bele a jövő évi általános választások mozgalmába?!

Avagy holmi kicsinyes tekinteteknek, holmi pillanatnyi kényelem szeretetnek továbbra is alá akarják-e rendelni a magyar antiszemitizmus jövőjét akkor, a mikor itt van a nagy elhatározásoknak az ideje és szüksége?

Mert hát az eszélyes antiszemita politika nem az, a mely csak oda céloz, hogy a jövő öt éves országgyűlésen is csak 15-en 16-an legyünk a képviselőházban, itt hányjuk továbbra is a borsót a falra, és a képviselőház nagy pártjai között további öt éven keresztül is a mellőzött, a fumigált hamupipőke szerepét játszjuk; – hanem az igazi eszélyes, nagy szabású antiszemita politika az, a mely biztosítja legalább is 100-150 antiszemita képviselőnek a beválasztását. Mert, ha a jövő országgyűlésre is csak annyian jövünk fel, mint a mennyien most vagyunk, – ezzel egy hajtófányit se segítünk az ország és a nemzet bajain.

Hogy pedig a jövő országgyűlésre legalább is 100–150-en jöhessünk fel, e célból mindenek előtt elegendő számú jelöltekre, alkalmas jelöltekre van szükségünk. Jelölteket pedig *puszta* antiszemita párti programra *nem* fogunk kapni; mert a koalíció mellett, a függetlenségi elvű antiszemita jelöltek nem tudják, váljon nem lyukad-e ki velük a dolog in ultima analysi a közösügyességben; s viszont a közjogi kiegyezés alapján álló, esetleg konzervatív irányú antiszemita jelöltek nem tudják, váljon nem lyukad-e ki velük a dolog in ultima analysi a szélsőbaloldaliságban? S hogy az ily, politikai tekintetben felette sikamlós térre, a

politikai múltjukra valamit adó férfiak nem szívesen lépnek, – az igen természetes dolog. – Ellenben tisztán *mérsékelt ellenzéki antiszemitapárti*, illetőleg tisztán- *függetlenségi antiszemitapárti* jelölteket igenis fogunk kapni quantum satis! S ily jelöltek mellett aztán majd, a socialistikus antiszemitizmus iránt teljesen közönyös, félnék intelligencia is állást mer és fog is foglalni.

Szemnecz Emil megválasztatása bizonyára üdvös lökést fog adni az antiszemitikus pártviszonyok tisztázására s új alakulására, s azért – noha a politikai elvek tekintetében nem állunk vele egy alapon, – kétszeres örömmel üdvözljük zalaegerszegi jelöltségét, kívánva, hogy győzelme minél fényesebb legyen!

Az „Auróra-kör, magyar írók egyesülete” s a zsidóság.

Izrael fiai tudvalevőleg napjainkban nemcsak tollal kereskednek, hanem *tollukkal* is igen kiterjedt üzletet folytatnak, ugyanyira, hogy az irodalom, főképp pedig a hírlapirodalom teréről már-már minden keresztény író t leszorítással fenyegetnek. Hogy állanak e tekintetben az ügyek Ausztriában, – azt egy alábbi cikkünk eléggé illusztrálja. Hogy pedig nálunk miféle állapotok vannak e tekintetben, – azt legfényesebben bizonyítja az a körülmény, hogy a keresztény magyar írók kényszerülve látták magukat „Auróra-kör” cím alatt egy országos írói egyesületet létrehozni, hogy maguknak, tehetségeiknek, jogosult anyagi érdekeiknek, az elzsidósodott magyar irodalom fojtó gőzkörében „Luft”-ot csináljanak.

Mert hát oda jutottunk, hogy, amint valamely zsidó firkász, keresztény írók műveiből lopott irodalmi anyagból valamely férczmunkát összetákol, – az azonnal híres íróként üdvözlöttek a zsidó és elzsidósodott sajtó által, a kinek férczelményei mellett az egész sajtó üti a nagy dobot, hogy minél nagyobb rebachot csinálhasson magának a könyvpiaczon; míg a legtehetségesebb keresztény-magyar írók, a kiknek önérzetük tiltja, hogy tollukkal Izrael dicsőségét zengjék, s a kik tollúkat a zsidó kiadóknak bérbé nem adják, – azok agyonhallgattatnak, s a mellett, hogy nemes becsvágyuk kielégítetlenül marad, némely esetben még éhezni is kénytelenek.

Szégyenletes állapotok biz ezek! De az ezen szégyenletes állapotok megváltoztatására vállalkozott keresztény-magyar írók merítsenek erőt az általuk felvett küzdelemre annak a tudatából,

hogy valamint ők leszorítva vannak az őket jogosan megillető térről, – úgy le vannak szorítva az őket megillető térről a keresztény-magyar ügyvédek, orvosok, vasúti s egyéb tisztviselők, iparosok, kereskedők, szóval majd minden osztálya a keresztény-magyar társadalomnak, a mindenhova befurakodó zsidóság által; – s mindezen keresztény-magyar társadalmi osztályok részére visszaszerezni az elvesztett tért, első sorban épen a *keresztény-magyar írók* vannak hivatva. Valamint hazánk 1848. előtti társadalmi és politikai átalakulását első sorban a magyar írók eszközölték, első sorban Ők törték össze a középkori állapotok békóit, – úgy ma, a midőn a magyar nemzet a legszégyenletesebb iga alatt, a zsidó iga alatt nyög, – e szégyenletes igát a nemzet nyakáról lerázni, első sorban ismét csak a *magyar íróknak* a hivatása.

S ha e hivatását a f. évi február 17-kén Budapesten megalakult „Auróra-kör, magyar írók egyesülete” igyekezni fog betölteni, – úgy a magyar történelemben neve megörökítve fog lenni, – s az utódok hálásan fognak megemlékezni azon férfiakról, a kik a magyar nemzet beltörténelmének egyik legszégyenletesebb korszakában, nem vesztették el azon biztos iránytűt, a mely a magyar nemzetet, a tatár, török és osztrák dúlások viharaiából szerencsésen a biztos révbe vezette, s a mely iránytűnek a neve: ön-feláldozó haza- és nemzetszeretet.

Hogy a zsidóság jól tudja, hányadán van az „Auróra-kör”-rel, azt eléggé bizonyítja az a rémséges hallgatás, a mely az összes zsidó és elzsidósodott sajtóban az „Auróra-kör” létezése, mozgalmi fölött észlelhető. Épen ezért, nekünk kétszeres kötelességünk a keresztény-magyar közönségnek figyelmét felhívni e derék körre, s azt lelkes pártolásába ajánlani; a mit ezennel meg is teszünk.

Az alábbiakban adjuk a társasági alapszabályoknak a tagsági viszonyra vonatkozó részét, s közöljük a tisztikarnak s a tagoknak névsorát.

Az „Auróra-kör” tagjai: tiszteletbeliek, alapítók, pártolókések. *Tiszteletbeli* tagok, kiket irodalmi és irodalom pártolói érdemeikért a közgyűlés ezzel kitüntet. *Alapító* tagok, kik legalább száz forint alapítványnyal járulnak az egyesület céljának előmozdításához. Az alapító tagok a 6 forintos rendes tag könyvilletményét, két alapítvány után a 12 forintot fizető rendes tag könyvilletményét kapják. *Pártoló*k, kik az egyesület könyvkiadványaira 6 vagy 12 forinttal előfizetnek, mely összegért a választmány által megállapított könyvilletményt kapják, olyképen, hogy azt az egyesület által az illető évben kiadandó munkákból tetszés szerint válogathatják össze. *Rendes* tagja lehet az egyesületnek minden *magyar keresztény* író, ki annak alakításában résztvett s a kit az egyesület közgyűlése megválaszt. Számuk korlátlan.

Az „Aurora kör” tagjainak névsora.

Elnök: Báró Andreánszky Gábor. Alelnök: Balázs Sándor. Főtítká-
r : dr. Sziklay János. Altítká: Fülöp Áron, Könyvtárnok: Paál Árpád.
Pénztárnok: Szeitz Tivadar. Ellenőr: Ebeczky Béla. Egyesületi szer-
kesztő: Berecz Károly. Gazda: Erdélyi Gyula Másodgazda: Bathos Jó-
zsef. Ügyész: Boncza Miklós.

Választmányi tagok. Fővárosiak: Concha Károly, Halász Dezső,
dr. Komlóssy Ferencz, Kulcsár Ernő, Mészáros István, Petrik Géza,
id. Szinnyey József, Verhovay Gyula.

Vidékiek: Czelder Márton, Dömény József, dr. Dengi János, dr. Tóth
Sándor, Kapácsi Dezső, Sikor Margit, Medgyes Lajos, Hahn Rezső.

Alapítók: Hets Ödön, Perzsay Ferencz, Zimándy Ignác, Kapcsándy
Károly.

Eddig jelentkezett tagok. A) Fővárosiak: Albrecht Ármin, Ács Géza,
Balázs Sándor, Balázs Gábor, Barthos József, Berecz Károly, Bényei Ist-
ván, Bognár Aladár, Boncza Miklós, Concha Károly, Dalmady Győző, Brez-
nay Béla, Ebeczky Béla. Erdélyi Gyula, Fülöp Áron, Gabányi Árpád,
Halász Dezső, Hajnik Béla, dr. Komlóssy Ferencz, Komócsy Lajos, Kul-
csár Ernő, Kövesdy Béla, Sz Kovács Sándor, Mészáros István, Mudrony
Pál, Némedy Lajos, Németh Ignác, Paál Árpád, Petrovich László, Petri
Mór, Pongrátz Béla, Palotay Ákos, dr. Sziklay János, Szeitz Tivadar, id.
Szinnyey József, dr. Vali Béla, Veres József, Vidor Pál, Verhovay Gyula,
Várkonyi Dezső, Veres János.

B) Vidékiek: Czelder Márton, Csengey Gusztáv, Csorba Géza, Csák-
tornyai Lajos, Czigány Károly, Dömény József, dr. Dengi János, Dobosi
István, Jankay József, Hahn Rezső, Hedry Bódog, Hang Ferencz, Imets
Fülöp Jákó, Kapácsi Dezső, Korody Sándor, Kada Elek, Közhalmi-Klim-
stein József, Kenézy Csátár, Koróda Pál, Kludik Imre, Medgyes Lajos,
Pados János, Szentirmay Géza, Sulyovszky Ignác, Sikor Margit, dr. Tóth
Sándor, Tallián Ede, Várady Ferencz, gróf Vay Sándor, Szekrényi Lajos,
Timkó József.

A magyar bortermelők országos congressusa.

F. é. február 27. és 28-kán a magyar bortermelők congres-
susra gyülekeztek össze Budapesten, főleg a végből, hogy tanács-
kozzanak a fölött, mi módon védhetnék meg a végpusztulással
fenyegetett magyar szőlőművelést a borgyártók és borhamisítók
garázdálkodásai elől, a kik tudvalevőleg egytől egyig zsidók.

A képviselőház, Szalay Imre indítványára a múlt év végén
határozatilag kimondotta, hogy a mesterséges borgyártás törvény
utján eltiltandó, s ezen törvényhozási actio támogatása céljából
volt szükség arra az impulsusra, a melyet a borászati congressus
megadandó volt, s teljes mértékben meg is adott.

Az antiszemizmus tehát ezúttal győzött e téren, mert csakis
az antiszemita táborból hangoztatott vészkiáltások voltak képesek
kizavarni bortermelőinket azon lethargiából, a mely lethargia a

többi osztályokat a zsidóság átkos működésével szemben tétlenségre kárhoztatja.

Ezen emlékezetes congressus tárgyalásai felölelték ugyan a bortermelés és szőlőművelés összes érdekeit; minket azonban közvetlenül csak a mesterséges borgyártás és hamisítás eltiltására és a regálé-megváltásra vonatkozólag hozott határozatok érdekeltvén, az alábbiakban a congressusnak csak ezen tárgyalásait fogjuk ismertetni.

A regálé-megváltás kérdésére nézve még megjegyezzük azt, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök a január hó 20-ki képviselőházi ülésben válaszolván Istóczy ismeretes interpellációjára, az általános országos regálé-megváltás keresztülvitelét s az erre vonatkozó törvényjavaslat betérjesztését közel kilátásba helyezte. E válaszában a miniszterelnök a regálé megváltását *egyelőre* a községek részére akarja eszközöltetni az interpelláció inteniójának megfelelőleg. Hogy miért csak: *egyelőre*, – arra nézve a miniszterelnök úr nem adott felvilágosítást; s csak a kormányhoz közel álló lapok e részbeni czikkeiből tudtuk meg azt, hogy a regálé megváltásának a végcélja az lenne, hogy *mindenkinek szabadjon bort és pálinkát korcsmaszerüleg mérni*. No, ha ez csakugyan bekövetkeznék, – úgy csöbörből vödörbe esnék az ország; mert, ha már ma a zsidóknak egy tekintélyes %-a az országban bor- és pálinkamérés-sel foglalkozik, – a korcsmaszabadság aranykorában legalább is 90%-a zsidainknak bort és pálinkát fogna mérni, s hogy a konkurrencziát egymással kiállhassák, – versenyt hamisítanak majd az italokat az eddiginél még sokkal nagyobb mértékben, fuxinnal, vitriollal, választóvízzel, maszlagos-nadrágulyával, no meg – varangyos békákkal.

Hogy az ország valamennyi városa és községe ezen zsidó Eldorádóban miként nézne ki, – arra nézve emlékeztetünk a tavalyi júliusi füzetünkben leirt verbói esetre, a hol 4–5 ezernyi lakosság mellett, egymás tőszomszédságában 90, mondd kilenczven zsidó korcsma és pálinkabódé van, – nem lévén Verbón senkié- a regálé. – Az ilyen regálé-megváltásból tisztelettel nem kérünk.

Van azonban egy módja annak, hogy a regálé teljesen megszüntettség, illetve hogy a korcsmaszabadság behozassék, s ez az, ha a kormány behozza a *pálinka-monopóliumot*, amint Bismarck berezeg Németországban s a radikálisok Franciaországban, sőt a birodalmi tanácsi képviselők egy része Ausztriában is behozni akarják, s amint a pálinka-monopóliumnak nálunk is való behozatalát Rácz Géza függetlenségi antiszemita párti képviselő, a

képviselőház egyik januárhavi ülésén a pénzügyminiszterhez intézett s kitűnően indokolt interpellációjában indítványozta.

Igenis, hozza be a kormány a pálinka-monopóliumot, a pálinka kicsinyben eladását szabályozza épen úgy, mint jelenleg a dohány-eladásnál gyakorlatban van, hogy ekkép csak az állam által ellenőrzött pálinkát lehessen elárúsítani, – s ezenkívül tiltassék el szigorúan a borgyártás és borhamisítás, – s akkor nem fogjuk többé kívánni mi sem, hogy a jelenlegi regálé-birtokosoktól megváltandó regálé a – sok esetben gyámoltalan s a zsidóság befolyásával szemben tehetetlen – községek kezébe menjen át; — hanem legyen szabad bor- és pálinkamérés, – isten neki! Az ez után az állampénztárba folyandó milliókkal aztán talán a deficitet is kiküszöbölhetni fogjuk államháztartásunkból. Hisz Fenyvessy Ferencz képviselő, a gazdakörben minap tartott felolvasásában a magyar államnak a pálinka-monopóliumból befolyható *tiszta* bevételét 67 millió fitra számítja!

Ha tehát gr. Eszterházy István, a pozsonyi főispán, a borászati congressuson tett s alább ismertetett enuncziációja kormányi sugalmazásra vezethető vissza, – úgy ismét kilátásba van helyezve, a legújabb antiszemita követelménynek megvalósulása: a *pálinka-monopólium* behozatala.

Ezeknek előrebocsátása után, már most a következőkben hozzuk a borászati congressusnak a mesterséges borgyártás és a borhamisítás eltiltására, – valamint az italmérési regálejognak megváltására vonatkozó tárgyalásait:

(Február 27-ki tanácskozmány.)

A napirendnek első tárgya: *A borgyártásnak a törvényhozás útján leendő feltétlen eltiltása.* E tárgy előadója Szalay Imre országgyűlési képviselő volt

Szalay Imre rövid visszapillantást vet az általa tárgyalandó kérdés múltjára. Utal azon egyes fázisokra, a melyeken a műborgyártás elleni törvényjavaslat keresztülment, és a jelen pillanatban örömmel konstatálja, hogy a magyar bortermelők, kik mindig a borhamisítás ellen küzdöttek, a célhoz már közel vannak. Hogy e törekvések nem újak, annak bizonyítékát képezik a Corpus jurisnak ide vonatkozó rendelkezései s különösen egy 1741-iki törvény. Hogy a borgyártás feltétlenül eltíltatható, ezt bizonyítja a poroszországi mühlhauseni példa, a hol egy kereskedő 1 és fél évi fogházra, s 50 esetben bebizonyított hamisításért, minden egyes esetért 1000 márka büntetésre ítéltetett. Eltíltandó a borgyártás erkölcsi, egészségügyi, de főleg nemzetgazdasági érdekekből. Az utóbbi a legfontosabb, és hogy ilyet másutt is tesznek, erre is van példa. Ha Amerika eltilthatja a művaj-gyártást, akkor miért ne volna nekünk jogunk eltíltani a borgyártást? mikor az a mi bortermelésünknek oly nagy kárára van. A borgyártás definíciójának nehézsége nem ok arra, hogy

a borgyártás eltiltható ne legyen Elég, ha körülbelül kimondja a törvény a borgyártás lényegét, de ha ezt büntetéssel sújtja, akkor idővel meg fog szünni a borgyártás, és el lesz érve a ez 1, melyre törekedni kell. Végül előterjeszti a következő határozati javaslatot:

„Mondja ki a congressus, hogy úgy a bortermelők jogos érdekeinek megvédése és biztosítása céljából, mint általános nemzetgazdasági szempontból szükségesnek tartja a műbőrök gyártásának feltétlen eltiltását, s ily célból feliratot intéz a minisztériumhoz, melyben felkéri, hogy a műborgyártás ellen a képviselőházhoz minél előbb megfelelő törvényjavaslatot nyújtson be.”

Nedeczky Jenő magáévá teszi az előadó nézeteit. Azt hiszi, kevés termelő lesz, ki nem így gondolkoznék; de attól tart, hogy a kérdés ismét tudósok és vegyészek kezébe kerül, és akkor ismét elodáztatik a megoldás. Indítványozza, hogy a bor vétele és eladása hatósági bizonyítvány mellett legyen csak eszközölhető.

Zsilay József, a pécsi szőlősgazdák küldöttje szintén azt kívánja, hogy történjék intézkedés a bor nyilvántartása tekintetében. A vegyészek eddigi működését kárhoztatja s hibáztatja azok véleményét a műborgyártást illetőleg. Megjegyzi, hogy míg Svájcban a fuxinos bort árulókat jelentékeny pénzbírságra ítélik, nálunk a kormány lanyhán jár el Fel- említi, hogy Wartha Vincze azon ajánlatot tette, hogy a fuxint el lehet távolítani, s azért a bor eladható, mint jó bor, és senki sem fogja megismerni.

Miklós Gyula szépíteni akarja a zsidó borpancsolókat s védelmébe veszi Wartha Vincze vegyész.

Deil Jenő azt hiszi, hogy ha a határozati javaslat csak azt fogja mondani, hogy a borgyártás eltiltassék, nem fog mindent megmondani. Szükségesnek véli, hogy a congressus tovább menjen; nyilatkozzék a congressus az iránt, hogy mit tart megengedhetőnek és mit nem, és e végre a felirat legyen lehetőleg világos. Kívánja még, hogy mindenféle borra nézve mondassék ki, hogy kormányfelügyelet alá helyeztetik.

Petrich Ferencz hivatkozik arra, hogy a bortermelés nagyon meg van adóval terhelve, s ezért a bortermelés egy fontos mellékproduktumára, az eczetre is ki kellene terjeszkednie a congressus figyelmének.

Sendtvich Károly szintén kívánja a borgyártás megakadályozását, és e végre különösen a *hétlábú filloxerát kellene büntetni*, (Zajos helyeslés.) mely mindent hamisít, a mi hamisítható. Szükségesnek tartja, hogy minden boros üvegre rá legyen írva, hogy miféle bor és honnan származik, hogy esetleg szakértők által könnyen legyen megvizsgálható. Hozzájárul Szalay Imre határozati javaslatához.

Molnár István szerint a borgyártás székhelye zárt városokban és oly helyeken keresendő, hol a borkereskedelem nagy forgalomnak örvend. Ő a borgyártást úgy képzei, hogy az tulajdonképen borhamisítás. Indítványozza tehát, hogy kéressék föl a kormány, hogy pénzügyi közegek által nagyobb figyelmet fordíttasson főleg a borseprű adóztatására. Erre nem kell törvény; egyszerű rendelet szigorú keresztülvitele megtenni hatását. A mesterségesen édesített borokat meg kellene a vignettákon különböztetni, úgy, hogy erre az illetők kötelezve legyenek. E két intézkedést elégségesnek tartja.

Verhovay Gyula kizárólag és röviden a tárgyhöz kíván szólani. Nem

bocsátkozik hosszabb indokolásba, egyszerűen utal arra, hogy bár Szalay Imre határozati javaslatát és indokolását elfogadja, de szükséges, hogy az elv szabatosan legyen megállapítva. Ha csak egyszerűen a bor gyártása tiltatik el föltétlenül, a nálunk fenálló közjogi viszonyok mellett megtörténhetik, hogy majd Ausztriában, különösen a nyugati városainkhoz és Galicziához közel eső vidékeken gyártnak bort, itteni lelkiismeretlen kereskedők és korcsmárosok eladják, de azzal fognak védekezni, hogy ők nem gyártották. A cél, melyért a congressus összejött, okvetlenül megkívánja, hogy az elárúsítása, sőt a kimérése is a gyártott és hamisított boroknak eltiltassék. Azért indítványozza, hogy Szalay Imre határozati javaslata ez értelemben kibővíttessék. A congressus általános helyesléssel fogadta az indítványt, s azt Szalay Imre előadó is magáévá tevén, határozattá emelte.

Mezőssy László nézete szerint, az úgynevezett borkezelés és a borgyártás egy töről szakadt édes testvérek. Van egy határa a borjavításnak, de ezen túl minden egyéb borhamisítás. Ajánlaná a miniszternek, hogy borvidékenkint az eladás hiteles pecsét alatt történjék, és csak ezen borok viseljék az illető borvidék nevezetét.

Magyar Elek és *Wenninger* Mátyás pártolják Szalay Imre határozati javaslatát.

Rövid eszmecsere után, melyben *Ivánka* Imre, *Zsilay* József, *Mezőssy* László és *Göndöcs* Benedek vettek részt, a congressus elfogadta Szalay Imre határozati javaslatát Verhovay azon kiegészítésével, hogy a, gyártott borok elárúsítása és kimérése is feltétlenül eltiltassék.

(Márczius 1-ji tanácskozmány.)

Tárgyalás alá vétetett a regálejog megváltásának kérdése. *Boross* Bálint azt hiszi, hogy tekintettel azon sokféle érdekre, mely e kérdéssel kapcsolatban áll, a congressusnak nem lehet hivatása részletes megoldási módot javaslatba hozni a regalé megváltása tekintetében. Azért egyszerűen a következő határozat kimondását ajánlja:

„Kéressék fel a m. kir. belügyminiszter úr ő nagyméltósága, hogy a regalé-jognak megváltás útján való rendezése végett minél hamarább törvényjavaslatot legyen kegyes terjeszteni a törvényhozás elé”. (Élénk helyeslés.)

Essterházy István gr. az indítványt nem tartja eléggé szabatosnak. Nem a regalé-jognak átalában, hanem az italárulási jognak megváltásáról lehet csak a congressuson szó. A kérdés szorosán összefügg az úrbéri viszonyokkal. E tekintetben a 48-ki törvényhozás már intézkedett s ezen intézkedésnek csak foganatosításáról van szó, s az elfogadandó határozat tulajdonképen csak figyelmeztetés és kórelem a kormányhoz, hogy a törvényben kimondott elvnek tegyen eleget. (Élénk helyeslés.) Nem szükséges kiemelnie, hogy a föld-, illetőleg szőlőbirtokos érdeke mily szoros összefüggésben áll a szőnyegen forgó kérdéssel. Az a birtokos, a ki nem képes helységében italát elárusítani, ösztön hiányában nem is fog iparkodni tökéletes bort előállítani. (Igaz! Úgy van!)

A regálejog megváltásának szükségét az is indokolja, hogy az utóbbi időben felekezeti izgalmak (igazabban: a zsidóság mint faj túlkapásai és garázdálkodásai által előidézett izgalmak. – Szerk.) keletkeztek, s az mondatott, hogy a zsidó ront meg mindenkit a faluban De vájjon ki

adja kezébe a fegyvert, hogy a népet megrontsa? Hiszen kinek feküdjék szíven pl. mértékletességi egyesületek alakítása, kinek feküdjék szíven az, hogy a pálinka ne fogyjon, mikor ennek az a következménye, hogy az árendás nem adja meg a szokásos összeget? A következő indítványt terjeszti elő: „Mondja ki a congressus a nméltóságú minisztériumhoz intézendő feliratában, hogy az italmérési kir. kisebb haszonvételi jogok megváltását oly módon véli legcélszerűbben eszközölné, miszerint ezen jogokat az eddigi tulajdonosoktól az állam maga váltsa meg és saját birtokába s kezelése alá véve, *monopóliumszerűleg* kezelje. (Élénk helyeslés és tetszés.)

A kérdéshez hozzászóltak Nagy Zoltán, Szivák Imre, Deil Jenő, Galgóczy Károly, Gröndöcs Benedek, Hammersberg Jenő, Eszterházy István gr.

Az *elnök* gróf *Andrássy* Manó a maga részéről is kívánatosnak tartja, hogy elfogadtassék Eszterházy István gróf határozati javaslata.

A congressus *elfogadta* Eszterházy István gr. határozati javaslatát.

Az elzsidósodott bécsi sajtó.

Ha már a magyar sajtó oly annyira elzsidósodott, hogy a keresztény írók szükségét látták egy külön kört alakítani, a mely a, magyar irodalom és sajtó további elzsidósodásának elejét akarja venni, – e sajnos irodalmi viszonyok még nagyobb mértékben forognak fenn Bécsben, amint az alábbi kimutatásból, melyet a berlini „Deutsche Volksstimme”-ből veszünk át, kitűnik. E lap ugyanis a következőket írja:

„A „Deutsche Volksschrift” német-nemzeti párti közlöny északi Csehország részére, egy „A mi sajtónk” című cikkekben a következő ismertetést hozza a bécsi sajtóról, a mely egész Ausztriában hangadó szerepet visz. Elkezdve az „Egyesült baloldal”-nak egykori ismert sajtóbizottságától, a mely három zsidóból, névszerint *Fischer* Jakab, *Singer* Emánuel és *Singer* Rudolfból állott, és *Gráf* prágai zsidó journalistától, a prágai féléves sajtó kulisszatolójától, – a főváros nagy napi sajtójában úgy, mint a vidéki kis sajtóban csak kevés német nemzeti publicistát találunk. Lássuk például a bécsi journalistikát. Zsidó politikát, zsidó pénzügyi bölcseséget, zsidó kereskedelmi szellemet találunk fel ezekben az újságokban naponként népünknek, a zsidó pénzspekuláció azokban a legaljasabb szenvedélyeknek hódol a szenzációs törvényszéki tárgyalások bámulatramóltó fruktifikálásával, előmozdítja ez által az alsó néposztályok eldurvulását, s a külföld becsülésében mélyre sülyeszt bennünket. S ugyan kik a szerkesztői és tulajdonosai ezeknek az újságoknak? Egyik bécsi hetilap a következőleg állítja őket össze: A „Neue Freie Presse” szerkesztője dr. *Benedikt* zsidó, tulajdonosa pedig a „Journal-Aktien-Gesellschaft”, a mely csak néhány gazdag zsidóból áll. A „Presse” szerkesztője *Wiener* nevezetű zsidó, tulajdonosa a Landerbank. Az „Extrablatt” szerkesztője *Spiegel* zsidó, tulajdonosa a Landerbank. A „Tagblatt” szerkesztője *Szeps* zsidó, tulajdonosa a .. Steyrermühl-részvény-társulat.” A „Vorstadtzeitung”-ot dr. *Szeidlitz* Gyula zsidó alapí-

totta, jelenlegi szerkesztője Löwy zsidó, tulajdonosa a „Steयरermühl-részvénytársulat.” A „Fremdenblatt”-ot Heine Gusztáv zsidó alapította, szerkesztője dr. Frydman zsidó, tulajdonosa az „Elbemühl-részvénytársulat.” A „Wiener Allgemeine Zeitung” alapítója és szerkesztője dr. Hertzka Tivadar, tulajdonosai időnként más és más zsidó „pártolók.” A „Morgenpost”-ot dr. Landsteiner zsidó alapította, jelenlegi tulajdonosa és szerkesztője Bresnitz zsidó. (Brrr! – Hála isten, még mi magyarok itt Budapesten nem jutottunk ennyire. – Szerk.)

Majdnem kizárólag zsidók uralják a közvéleményt. Mennyire igaz és helyes az, a mit a derék német-nemzeti tanár Krautmann J. sajtónkról mond: „A zsidónak csak a legközépszerűbb dolgot kell művelnie, s a zsidó sajtó mindjárt az égig emeli, míg a német embert agyonhallgatják. Eszünkbe jut, miként bántak el e lapok évtizedeken át Bismarck herczeggel vagy Wagner Richárdal. Egy zsidó író egyszer maga is ezt mondta egy őszinteségi pillanatában: „Valódi szerencse, hogy a zsidó sajtó még csak egy félszázados; mert különben senki se olvasná a német klasszikusokat, hanem Lessingnek a kivételével, egyszerűen agyonhallgatták volna őket, és Schiller s Göthe helyett most frankl Ágost Lajost, Mosenthalt és más zsidó kapacitásokat bámulnánk meg.” (Mi szerintünk meg az a szerencse, hogy a világtörténelem gondoskodott arról, hogy a zsidó fák az égbe ne nőjenek. – Szerk.)

A börzeadó ügye az osztrák képviselőházban.

Az osztrák antiszemita képviselők nagy győzelmet arattak február 4-ikén. Ugyanis Pattai és Türk antiszemita képviselőknek a börzeadó behozatalára vonatkozó indítványa az osztrák képviselőház által, két napi vita után 99 szavazattal 96 szavazat ellenében elvben elfogadtatván, egy e célra külön kiküldött bizottsághoz utasított tárgyalás végett.

E vitánál is kitűnt az a tapasztalati tény, hogy a zsidó sajtónak az antiszemitizmussal szemben ez idő szerint követett agyonhallgatási taktikája mellett, ügyünknek sokkal többet használnak az ellenünk tartott filozemita parlamenti beszédek, mint az antiszemiták beszédei. Mert, míg az utóbbiakat az összes zsidó és elzsidósodott lapok elhallgatják; a mennyire pedig némely lap hozza is őket, – az antiszemitizmus teoriájával ma már tisztában levő nagy közönséget nem igen hozzák mozgásba, mert többnyire csak ismétléseket s önmaguktól értetődő tiszta igazságokat tartalmaznak: – addig a zsidó vagy zsidóbarát képviselőknek az antiszemitizmus ellen tartott filippikáit szó szerint hozzák a zsidó és elzsidósodott lapok, s triumfálnak velük, – mi által a lomha gondolkozású olvasóközönség a vadabbnál vadabb filozemita argumentumok és dedukciók olvasására dühbe jön, – ami persze csak az antiszemitizmus továbbterjedését vonja maga után.

Ezért az antiszemitizmus nevében ezennel mi is köszönetet szavazunk Dr. *Haase Tivadar* evangélikus superintendens úrnak, aki, az osztrák képviselőház börzeadó vitája folyamán tartott s az összes fővárosi zsidó lapok által egész terjedelmükben közölt förmed vényeivel, nálunk is egy jó lépéssel előbbre vitte az antiszemitizmus ügyét

Haase beszédéből alább adunk egy „Blumenlese”-t, megtoldva e relációkat *Pattai* és *Türk* talpraesett replikájával.

Dr. Haase Tivadar: Ő is elfogadja a börze megadóztatásának elvét; de nem csinál belőle zsidókérdést. Az antiszemiták azt mondják: a börzén milliókra terjedő üzleteket csinálnak, ott van pénz, onnan vegyünk tehát pénzt. (*Lueger* képviselő közbekiált: Igen helyesen!) Egyik antiszemita képviselő azt mondta – folytatja szónok, – hogy az antiszemitizmusnak nincsen felekezeti alapja; én azonban, a nélkül, hogy az antiszemita képviselőket megtámadni akarnám, kijelentem, hogy az antiszemitizmusnak a vallási türelmetlenség az alapja. (*Schönerer* közbe kiált: Nem ért semmit a zsidókérdéshez!)

Egy második századbeli egyházatya irataiból tudható, hogy a keresztények ellen azt a vádat emelték, hogy összejöveleiknél gyermekeket ölnek meg s húsvat megeszik, s hogy vérengzés és kéjelgős jellemzik a keresztény vallás szertartásait. (Ezt is a *zsidók* fogták a keresztényekre, hogy a rómaiakat a keresztények üldözésére rávegyék, ami nekik sikerült is. – Szerk.) A középkorban ugyanazt a vádat a keresztények a zsidók ellen emelték, s így támadt a rituális gyilkosság vádja, Ki hitte volna, hogy a tizenkilencedik században még akadnak emberek, a kik ezt a dajkamesét fölfrisítik, s hogy még azt a fáradságot is veszik, egész tudományos apparátust mozgósítani ennek a mesének látszólagos tudományos megalapítására? Hogy milyen hamisítás és hazugság működik közre e vád emelésénél, hogy milyen szemtelenséggel akarták e hazugságot a világra tukmálni, azt *Kopp* kollegánk mutatta ki „A zsidókérdéshez” című művében; amely fáradozásáért a modern kultúra és műveltség nagy hállával tartozik neki. (Gúnyos nevetés az antiszemiták padján.)

Schönerer lovag: Hol van hát a *Solymossy Eszter* holtteste? (Harsány nevetés az egész házban.)

Bloch (zsidó rabinus) képviselő: Keresse azt ön a maga házában. (Nagy derűtlenség.)

Schönerer: Védelmazzék maguk magukat a zsidók, s ne a keresztények védelmazzék őket! (Taps a karzatokon.)

Haase Tivadar: Mégis igaza van a *troppai* képviselő úrnak, ha azt mondja, hogy az antiszemitizmus nem vallási türelmetlenség. Megengedem, hogy nem „csak” az. Az antiszemitizmus korunk társadalmi harcza s fajgyűlölete, olyan harc, melyet a legalacsonyabb szenvedélyek fölzúgásával a lakosság egy tetemes töredéke ellen folytatnak. Az antiszemitizmus a kultúra és a civilizáció negálása, az általános emberszeretet megtagadása, a keresztény érzés s az erkölcsiség lábba tiprása. (Helyeslés balról. *Fiegd* antiszemita képviselő közbekiált: „Kineveztetik a szónok tiszteletbeli zsidónak!” Tartós derűtlenség.) Megengedik, hogy e közbekiáltásra ne válaszoljak. (Nagyon helyes!) Hiszen a képviselő úrnak is volt s lesz alkalma

álláspontját kifejteni, nem is akarok senkit sem oktatni; de engedjék meg, hogy egyszer ön is kifejezést adjak érzelmeimnek azon gyászos és kínos jelenetekkel szemben, melyek itt néha lejátszódnak. (Helyeslés balról) Fiatal korunkban valamennyien az általános emberszeretet tradícióiban nevelkedtünk; büszkén írtuk ki a vallási és lelkiismereti szabadságot zászlóinkra; abban a hitben ringattuk magunkat, hogy ezen eszmék mindinkább el fognak terjedni s egyszerre eljön az antiszemitizmus: az emberszeretet elenyészik, az állampolgárok egyenlősége a törvény előtt megszűnik, és csak egy eszme lelkesíti e rémet: hogyan gyűlölheti és szidhatja a zsidókat. Könyvekben, röpiratokban terjesztik e gyűlöletet és . . .

Smolka elnök félbeszakítja a szónokot s fölszólítja, hogy maradjon a napirenden levő tárgynál.

Dr. Haase Tivadar szuperintendens: Azt hittem, hogy miután Türk képviselőnek meg volt engedve a tőzsdeadó tárgyában beadott javaslatát antiszemita szempontból indokolni, nekem is megengedhető, hogy a keresztényi szeretet szempontjából beszéljek.

Smolka elnök: A képviselő úr ezt már bőven megcselekedte.

Dr. Haase Tivadar: A mi az antiszemitizmusban sajnálatra méltó, az az eszmén kívül még a modor is. Abban áll, hogy az egyének hibáit az összeségre viszi át s az összeségen észlelhető jó tulajdonokat még az egyéntől is megtagadja. Nem akarom a zsidók hibáit mentegetni, de nem kell nagy ész annak belátására, hogy más hibáik vannak ott, a hol műveltségben élnek, mint ott, a hol a kultúra áldásaiban részesültek.

Ezután szónok több példát hoz föl annak bebizonyítására, hogy a zsidókat összeségükben csak is a türelmetesség emelheti azon erkölcsi fokra, melyen a műveltebb rész már is áll, s az elnök ismételt intésére, hogy maradjon a tárgynál, e szavakkal fejezi be szónoklatát: „Óhajtom, hogy valamennyi nemzet és felekezet egészséges elemei kezét nyújtsanak egymásnak az antiszemita hajtások elnyomására, nehogy ez korlátozás nélkül maradván, a szellemeket megzavarja s a kedélyeket elvadítsa. (Élénk tetszés balról. Számos képviselő, köztük az *augusztiniánusok perjeléül*) Posselt, szerencsét kívannak a szónoknak).

Vattai Róbert: Ha az előttem szóló képviselő úr azt állította, hogy az antiszemitizmus a legaljasabb szenvedélyekre hat, s hogy az barátság-talan s darabos modort követ, úgy csak azt jegyzem meg, hogy egy párttal se bánnak illetlenebbül, mint épen az antiszemita párttal, s hogy bizonyára nem lehet ott aljas szenvedélyekről és ösztönökről beszólni, a hol egyszerűen csak a nemzeti érzület keltetik fel, a közibénk magát beékelt idegen nemzetiséggel szemben. Szónok meg van győződve arról, hogy az intelligens zsidók mindegyik antiszemita iránt több respektussal viseltetnek, mint egy olyan ember iránt, a ki ilyen módon, mint Haase képviselő, s különösen az ő papi állásában, egyenesen a zsidóság magasztalójává veti föl magát (Derültég balfelől. Igen helyes! a szélső baloldalon.)

Türk: Haase képviselő, az ő kenetteljes beszédében az emberszeretetről, egészen figyelmen kívül hagyta azt, hogy neki, legalább egy részét ennek az emberszeretnek, a melyben ő különösen a zsidókat Tészelteti, mi ránk, szegény antiszemitákra is alkalmaznia kellene. Ezt azonban nem találtam beszédében Haase képviselő azt mondta, hogy mi

ne szidjuk folytonosan a zsidókat, hanem inkább választóinknak azt a tanácsot adjuk, hogy tanuljanak sokat. A választók már ítélték e tárgy fölött. Ők jól tudják azt, miért éreznek egy bizonyos ellenszenvet és egy bizonyos antipathiát a zsidók ellen. Ők rájöttek erre, a közönséges életben tett mindennapi tapasztalataik által. Ha pedig Haase képviselő a Galicziában lábbal tiprott szegény zsidókról beszélt, úgy én arra utalok, hogy van Galicziában egy szegény parasztság, a melyet a zsidók nemcsak hogy lábbal tipornak, hanem a melynek a zsidóság a vérét kiszívja. (Helyes! a szélső baloldalon.)

Mik a legközelebbi céljaink?

(A közlemény vége.)

Minő *formában* történjék a zsidóság ezen kiküszöbölése vagy kizáratása, váljon pusztá korlátozás által-e, kivételes törvények által-e, váljon internálás és különzés által-e az állam területén belül (ghettók útján), váljon teljes kiutasítás által-e, – e fölött már ma vitatkozni annyit tenne, mint üres vagy – éretlen szalmát csépelni. Botor dolog volna, ha mi, mint eszesek, már ma elejébe szabni akarnánk egy jövő parlamenti többségnek azt, mit határozzon el évtizedek múlva. Ezen kiküszöbölés helyes alakját megtalálni, a legmélyebb bensejében felébresztett népszellemnek dolga leend, és gyümölcse évtizedekig tartó minden oldalú megfontolásoknak és tapasztalatoknak.

Nekünk, mint ezen mozgalom előőrseinek és pionirjainak csak az a feladatunk lehet, hogy ezt a népszellemet ébren tartjuk, további félrevezettetését megakadályozzuk, a fenyegető veszélyek feltüntetése által a rövidlátóknak a szemeit felnyissuk, a zsidó hazugság-narkotium által lethargiába esetteket felriasztjuk, férfiaságra és öntudatos tettetőre neveljük. Mi egyelőre nem lehetünk mások, mint tanítói, mint – *missionáriusai* egy új felismerésnek. A népet a szemita polypok, szellemi, erkölcsi és anyagi fojtogatásaiból kiszabadítani, ez a mi missiónk, egy *magasztos és szent missió!*

Az igazságot hirdetni, és mindenütt felvilágosodást terjeszteni, – ez a mi feladatunk. Ez pedig reánk nézve lelkiismeretben” kötelesség; mert a tudással bírónak kötelessége a tévelygőt az igazsághoz hozzájuttatni. Lelkiismeretünk nem engedi meg nyugodtan néznünk, miként támolyog az örvényhez rászédett és elvakított népünk.

Azoknak a köröknek, a' melyeknek különös hivatásuk a népet nevelni és szellemi mozgalmában reá felügyelni, a tanítóknak és papoknak legelső kötelességük itt felvilágosítólag és az

eszméket tisztázólag hatni. Ők kötelességeik félreismerésével tekintetben *sokat mulasztottak*, és ezért sokat kell helyrehozunk.

A zsidó fogalom-hamisítási rendszer itt is bénítólag és izgatólag törekedett beavatkozni. Míg egyébkor az antiszemitikus mozgalmat mint „vallási” mozgalmat igyekezett feltüntetni, ugyanazt ott, a hol az kényelmes volt neki, mint tisztán *politikai* mozgalmat tüntette föl, és hogy a népnevelő köröket kötelességeik teljesítésében tévútra vigye, azt a jelszót adta ki, hogy : a tanítóknak és lelkészeknek nem szabad politikai mozgalmakban résztvenniök! – Miként lehet azonban egy és ugyanazon dolog egyszer „tisztán vallási” és aztán hirtelen megint „puszta politikai” tendencia! Ebbe az együgyű játékba, a mely zsidó bűvészmódra a tárgyakat tetszés szerint cseréli fel, sajnos, mai napig sokan nem tudtak bele látni, s lelkészeink és tanítóink tényleg ezáltal hivatásukban megteveszteni engedték magukat.

Az antiszemitikus mozgalom magva nem pusztán politikai, felekezeti vagy gazdasági, hanem első sorban szellemi és erkölcsi. Es a szellemi és erkölcsi tér a lelkészeknek és tanítóknak a tulajdonképi működési terük! Ezek tehát kötelességeiket rútol elmulasztották teljesíteni, hogyha működési körükben, a zsidóság szellem- és erkölcsrontó befolyásának nem működtek teljes erővel ellene! Ennek a mulasztásnak tulajdonítandó az is, hogy különösen a *papság tekintélye és befolyása rapid hanyatlásban van*.

A tanítói karral sem állunk jobban. Itt is nagyon is elfeledik azt az elvet, hogy nem az iskola, hanem az *élet* számára kell tanítani. Az iskola tehát csak akkor teljesíti egészen kötelességét, ha a tanítványt mind azzal felfegyverzi, aminek az életben önfentartására és védekezésére hasznát veszi. Az iskolának a tanítványt az életnek minden viszontagságaira figyelmetessé kell tennie, és neki önvédelmére minden fegyvert kezébe adni. A tanoncoknak tehát a társadalmi és üzleti életre nézve is el kell látva lenniök a szükséges előismeretekkel, a legkirívóbb veszélyeket, a melyek őket ott fenyegetik, előre ismerniök kell. És ezekhez tartozik első sorban – a zsidó verseny és kizsákmányolás veszélye, valamint a zsidók példája és a zsidó morál által való zsidó elcsábítás veszélye.

Amint kötelessége a tanítónak és nevelőnek, a gyermekkel minden mérges növényt és minden kártékony állatot megismertetni, amelyek útjába eshetnének, – úgy kötelessége őt, az *embernek legveszedelmesebb ellensége elől*, a *zsidó elől* óvni. A legdurvább nemű mulasztási bűn az, hogy gyermekeink nem tanulják már az iskolában megismerni a leglényegesebb zsidó családi és

uzsoráskodási nemeket. A zsidó rászedés legtöbbször bizonyos chablonok szerint üzetik, s ezek, legfontosabb fajaikra nézve, igen könnyen egy bizonyos rendszerbe önthetők, és kényelmesen egy *tantárggyá* tehetők. Egyúttal mesék, apró elbeszélések stb. által a gyermeket a zsidónak a lényegébe mélyebben be kell avatni.

Ez irányban haladék nélkül hozzá kell fogni a cselekvéshez az iskolában és a templomban, – a zsidó sajtó vonításai pedig önmagától értetődőleg csak egy megvető mosolyt kelhetnek ajkainkon. Hát csakugyan megakarjátok-e adni a zsidóknak azt a jogot, hogy ők írják nekünk elő azt, mit szabad nekünk tanítanunk iskoláinkban és templomainkban, holott mi magunk, mint urak a házban, még azt sem kérdezzük, mit művel a zsidó mint vendég hazánk határain belül a maga iskoláiban? – noha tudjuk, hogy részben valóban bűnös érzelmek azok, a melyek a zsidók titkos tanát képezik!

Ha az iskola és az egyház jobban teljesítették volna kötelességüket, úgy népünk nagy veszedelemtől maradt volna megóva. A zsidóság ellen való kellő vértettség a mai életföltételek első követelményei közé tartozik. Es ha mi az erkölcsi és gazdasági önfentartási legsürgősebb szükségletét nem látjuk kielégítve, – minek küldjük akkor gyermekeinket az iskolába? *Mit használ minden tudományos lim-lom annak, a ki gazdaságilag és erkölcsileg a zsidó által lemészároltatott?* Mit használnak a „tudományok” egy oly nemzetnek, a mely idegen befolyás által legbensőbb lényegében meghamisítva, rossz példa által elcsábítva, erkölcsével és gyengéivel való visszaélés által kizsákmányolva, erkölcsileg és anyagilag tönkre megy?

Frey Tamás.

Az arany borjú.

Az egyiptomi fogságból kiszabadult zsidók alighogy meghallották Sinai hegyén, dörgés és villámlás közt a tízparancsolatot Jehova ajkairól, - már is megszegették annak elsejét és legfontosabbikát, és pedig nemcsak egyesek közülük, hanem valamennyien és pedig egy közös tény által.

Hát ugyan vétkezett a föld minden népe és vétkezik folyvást; s azért nem lenne helyén, ebből épen csak a zsidóknak szemrehányást tenni; de az eset nagyon is jellemző, s azért kevésbé maga a véték, a melyet felhozni akarunk, mint inkább annak legbensejéből kinőtt saját-szerűség az, a melyet itt megvilágítani akarunk, s a mely egész a mai napig fentartotta magát.

Midőn Mózes nekik nagyon is sokáig időzött a hegyen, elfeledték az egy Istent, a kinek kedvezményezett fiaival adták ki folyton magukat és még most is kiadják; elárulták őt, miként később az ő fiát elárulták, s Árontól egy más istent kívántak: öntsön ez nekik egy borjút arany-

ból. Ez összeszedette magának az asszonyok és leányok gyűrűit és függőit, és óhajukat teljesítette. Mikor Mózes a hegyről lejött, nagy bosszúságára őket az arany borjú körüli tánczban találta.

A borjú, az egyiptomiak Apisa, mutatja, hogy ők daczára minden jótéteményeknek és előnybenrészesítéseknek, könnyű szerrel fordultak el a komoly Jehovától és fordultak az idegen istenekhez; – de hogy épen volt elnyomók istenét tánczolták körül, hogy ők annak a népnek a válása felé fordultak, a mely népnek kevéssel ezelőtt ő miattuk a tiz szörnyű csapást kellé elszenvednie, – ez legalább is feltűnő dolog; de egy éhez hasonló jellemvonást még ma is találunk náluk. A reformzsidók egy bizonyos fitogtatással mutatják azt, hogy ők orthodox testvéreik előítéleteit levették. Minden országban azzal a párttal tartanak, a melynek a legtöbb kilátása van az uralomra; hozzá alkalmazkodnak minden politikai véleményhez, a mely nekik előnyököt nyújt. Hogy azonban a zsidó Apis *aranyból* volt, ez még több anyagot nyújt a gondolkodásra.

Ez a körülmény azt tanúsítja, hogy már az időben az arany az ő szemeikben a legmagasztosabb s a legdicőbb dolog vala. Hiszen már Egyiptomból való kivonulásuknál is ellenségeik arany és ezüst edényeit magukkal vitték. Az arany már akkor imádásuk tárgya volt; a Jehovával egyenlő fogalom volt, sőt még annál is fölebbvaló volt, s az annak birtokba kerítésére használt eszközök már Egyiptomból való kivonulásukkor sem voltak a legtisztességesebbek.

Ha a zsidókat a földön való vándorlásaikban figyelemmel kísérjük, azt találjuk, hogy, bárhol tartózkodtak legyen is, mindenütt iparkodtak a földnek javait magukhoz ragadni. Az aranyborjúnak az isteni szolgálataért eltűrik a szabadság elvesztését, a népek megvetését és a társadalomból való kizáratást. Mindenütt kereskedést űznek, s a ghetto szűk utczáiban, a melynek kapui az estszürkületkor bezárattak, – mérhetetlen kincseket halmoztak fel.

Ázsiának és Európának minden részeiben lefölözik az élet tejét, kopott kábatokban mindenütt meggazdagodnak, és csapásaivá lesznek az emberiségnek. A suhancztól kezdve a vén emberig valamennyien trafikálnak, és aratnak ott is, a hol más egyetlenegy kalászt se talál.

Amint a sok évszázad alatt ment a dolog, úgy megy még ma is. Folyton folyvást tánczolnak még az aranyborjú körül, és valóban ki is fizeti magát e táncz. A keresztényeknek pedig hegedülniök kell hozzá, és rosszul fizetik ezért ezeket.

A ki a berlini, amsterdami, párizsi és londoni börzével csak egy kicsit is ismerős, az igaznak fogja tartani azt, hogy a zsidók azok, a kik ott dominálnak.

Nem kevésbé ragadták magukhoz az egész világon a banküzletet is; ők uralkodnak a pénzpiacz fölött és diktálják neki a törvényeket. Egy arany gyűrűt képeznek, a melynek büvkörébe csak nekik van bejutásuk. Jaj annak, a ki e zsidó büvkörbe bele talál tévedni. Összetörve, megkopasztva, foltokkal és daganatokkal a testén, találja magát ismét ama körön kívül.

Ők azonban nem elégednek meg a nagy, a befolyásos állásokkal, hanem mindenütt letelepednek ott, a hol egy kis arany borjúcskának csak helye van.

Ez az állapot így huzamosan nem tarthat; a veszély beállt, s leg-

főbb ideje, hogy nemzetünk elzsidósodásának és elszegényedésének ellene dolgozzunk.

Mindazok, a kik felismerik a veszélyt, dolgozzanak velünk együtt, és segítsenek a közös ellenség elleni küzdelemben. W. R.

Székesfehérvárról.

Az 1885. évi január hó 15-én megjelent füzetben „Székesfehérvárról” cím alatt teljesen és kimerítően ismertette van a társadalomban az erkölcsöt és családot megszegényített ama gyalázatos tett, mely Székesfehérváron 1884. évi aug. hó 22-ikén délutáni 3 óra körül történt. Eléggé ismeretes tehát a „12 röpirat” folytonos olvasói előtt az alig 4 éves kis Johanna keresztény leánygyermeken egy mintegy 16 éves zsidó suhanc által elkövetett brutális erőszak. (A kit közelebről érdekel az ügy, a fentebb hivatkozott időben megjelent „12 röpirat”-ból körülményes felvilágosítást szerezhet.)

Egyébként most a „12 röpirat” érdemes olvasói előtt csupán azon ígéreteket kívánom beváltani, hogy az eljárás eredményéről írjak.

Ugyanis a bíróilag megejtett vizsgálat alapján az e. f. királyi, törvényszék büntető osztálya által végtárgyalás tartatván, az 1885. évi január hó 15-én megjelent „12 röpirat”-ban leírt tény teljesen bizonyítva lett; a kir. ügyész – a végtárgyalás folytán betérjesztett tanúbizonyítékok és a törvényszéki orvos azon véleménye alapján, hogy a vádlottól származhatott az erőszakos nemi közösülés – vádját fentartotta; azonban a büntető törvényszék a zsidó fiút felmentette, amaz el nem fogadható és meg nem állható indokból – hogy, habár valószínűség fogrog is fenn; – „de természetszerűen az erőszakos nemi közösülést el nem követhette, mert a vádlott zsidó fiú koránál fogva erre akarata mellett is képtelen lett volna.”

E senkitől nem várt felmentő elsőbírósági ítélet ellen mind a királyi ügyész, mind a 4 éves kis Johanna szülei felebbezéssel éltek; – s a zsidó fiú a királyi Ítéltábla büntető osztálya által 8 hónapi fogházra ítéltetett.

A kir. curia Ítéletéről az olvasó közönséget annak idején okvetlenül értesíteni fogom újra.

Szendrey Gerzson,
köz- és váltó ügyvéd.

Somogyból.

Számos tántoríthatlan bajnoka van a keresztény társadalomnak, kik az antiszemitizmus zászlója alatt küzdenek a keresztény nép jólétéért S ma, midőn már létkérdéssé vált az antiszemitizmus gordiusi csomójának megoldása, ma, midőn egy keresztény nemzet nyög e rabiga ólomsúlyya alatt, támadtak önkeblében hű hazafiak, kik vállalkoztak arra, hogy megmentsek a nép erkölcsét, hogy megmentsek a nép vagyonát, s hogy kibontsák a hit keresztjét a ködfátyolból, mely már évtizedek óta leng sötét, kísérteties fekete színében múltunk, jelenünk és jövőnk felett. – Sokat küzdenek ők, a hős fiak, a haza gyermekeinek szellemi és anyagi javaiért, s számtalan áldozatot hoznak a haza oltárára a keresztény társadalom fölvirágzásáért: – Hervadatlan babért e honfiaknak! kik példával, szóval és tettel fűzik homlokukra az érdem koszorúját.

Egy a sok közül itt Somogy megyében egy szerény lelkipásztor, ki hazafiúi tevékenységeért magára vonta figyelmünket. Főtisztelendő *Nemess Józsa* bőszenfai plébános, m. biz. tag stb. az, ki erélyesen küzd a keresztény társadalom ellen küzdő veszélyes áramlatokkal.

Nyíltan, bátran lép a harctérre, s önelégülten pihen meg, ha egy-egy döntő csatát vív ki a zsidók ellen a szellemi harcok mezején. – Legutóbb a Kaposvárott tartott megyegyűlésen (1886. febr. 1.) az ész fegyverével legyőzte a zsidók szennyos üzelmeit, s a zsidóbarátok áll-
ezáit lerántotta. Interpellálta a megye alispánját a következőleg:

„Tisztelt közgyűlés! Méltóztatnak uraim talán visszaemlékezni, midőn ezelőtt 3 évvel élénk színekben festettem a veszélyt, a melylyel a zsidó üzelmek társadalmunkat az örvénybe juttatják. Kézzelfogható érvek és tények tesznek bizonyosságot, hogy az okmány-, váltó-, bankóbor- s pálinkahamisítók, uzsorások, hamisan bukók, zsebmetzők s az úgynevezett csirkefogók legnagyobb contingensét, majdnem 90%-át a zsidók szolgáltatják. – A zsidó szennyos üzelmeivel, melyhez mindig anyagi érdek van kapcsolva, tönkre tesz egyeseket, falvakat, megyéket, sőt magát az egész keresztény társadalmat is, úgy, hogy már hazánkra nézve Shakespeare szerint: lenni vagy nem lenni, ez a kérdés, – ha a zsidókérdés gyökeres megoldására nem törekszünk.

S ime uraim, a legközelebbi események nekem adtak igazat! – s hogy többet ne említsek, a gyermeket néven nevezem: „a somogy-kaposvári zsidó bank csődöt mondott. E bank tehát esőd alatt áll, s ha majd az ügy le lesz bonyolítva, ki tudja, hány becsületes tőke fog elveszni a' bank bukásával, s az árvák pénze, melyre a nyomor és szegénység könye pereg, nem fog-e hasonló sorsban részesülni? Nagyon sajnálom, több keresztény úr is megfélekedvén állásáról, az ügy tömkelegébe keveredett.

A bűnvizsgálat, mi kell hogy legyen, majd kideríti, hogy ki vagy kik a bűnösök? – Alispán úr majd annak idejében feleljen meg, miért nem mentetett meg az árvák pénze? s miért nem fogadtattak el a banktól felajánlott s betáblázott kötvények biztosítékul? midőn az árvák pénzéről volt a szó. Én erről többet nem szólok; mert senkit vádolni nem akarok, ez nem szokásom; ele felvetem a kérdést, hogy nem lehetne-e a zsidó összeköttetéstől a vármegyének egyszer – míg nem késő, – megszabadulni? Azért interpellálom az alispán urat.

Interpellatió.

Tekintve, hogy a zsidók bűnös üzelmei nemcsak a köznépet, hanem a művelt néposztályt s magát a vármegyét is tönkre teszik és ezeket a legújabb események folytán alispán úrnak is tudnia kell, – kérdezem:

1. A vármegye 140,000 forintja egészen elveszett-e a helybeli zsidó banknál, s tett-e alispán úr intézkedést, hogy a mi még lehető, az árvák pénzéből megmentessék?

2. Van-e Somogyvármegye más tekintetben építkezések, árlejtések útján zsidókkal összeköttetésben; kik azok? S felel-e alispán úr, hogy ezen zsidók is a vármegyét nem fogják-e megcsalni vagy megkárosítani?

Tisztelem tek. alispán úr személyét, s épen ezért bizalommal kérem őszinte válaszát. Ajánlom interpellációm a t. megyegyűlésnek tisztelettel.”

Az alispán válasza lényegében.

1. „Mindent megtettem, a mi lehető, hogy az árvák pénzéből, a mi I ehetséges, megmentessék.

2. A szerződéskötéseknél mindig óvatos voltam, jövőben meg nagyon is óvatos leszek: mert kötelességem felügyelni, hogy a megyei senki meg ne rövidítse – de a zsidókat még most az árverésektől eltiltani nem lehet, - A válasz tudomásul vétetett. Egy jelenvolt.

Baranyából.

Közeleg az idő; ideje tehát, hogy harczra készüljünk az 1887. évi országgyűlési képviselőválasztásra.

Mert a múlt idők eseményei megtanítottak bennünket a jelenre, valamint arra is, hogy óvatosak legyünk a jövőben; mert a múlt választásoknál előfordult megvesztegetések és törvénytelen eljárások csak arra vitték bennünket, hogy mindeddig jobban s jobban a zsidójárom alá adtuk a fejünket; – erre nézve tehát kettőt ajánlok t. polgártársaimnak:

1-ör, akinek van szavazati joga, lásson utána, hogy az idei szavazati lajstromba felvétessék; a múlt évi adóját pedig e célból legkésőbb április 15-kéig okvetlenül befizesse.

2-or, ha a képviselőválasztás ideje eljő, mindenki nyissa ki a szemét és fülét, mielőtt szavazni megy, – hogy kire fog szavazni; – és ne nézzenek tisztelt polgártársaim arra az egy pár forintra, a mit a zsidóktól vagy bármely mameluk kortestől kapnak; mert azzal a pénzzel nem segíti ki senkise magát. Itt minálunk a dárdai választó-kerületben a múlt választások alkalmával voltak polgárok, akik azt mondták: oda szavazok, ahol megkapom az úti költséget. Szegény polgártársaim, csalatkoztatok akkor, mikor ráadtátok fejeteket a vesztegetésre! Igen is, ti megkaptátok az összeget és ettetek, ittatok ingyen, de mégsem ingyen! hanem három- vagy négyszeresen fizettétek ezt vissza! Azért figyelmeztetem tisztelt elv- és polgártársaimat, hogy legyünk elővigyázattal a jövő képviselőválasztásoknál! Mert ha mi a jövő választásra készen nem állunk, s félnem világosodunk saját jogainkról, és ha tisztelt polgártársaim jövőre ismét ügyetlenkednek és fel nem ébrednek: akkor a zsidóság és a kormány szabadon gazdálkodhatnak.

Azért nyiljanak ki szemeik, és legyenek kitartók a jövő választásoknál! És ne vezettessük félre magunkat; ne vezettessük magunkat a vágóhidra, jobban mondva, a zsidó járomba, mert akinek van esze és higgadt meggondolása, az láthatja és példát vehet róla, hogy a zsidó bugyorra jön a községbe, és egy pár év múlva dúsgazdaggá lesz a nép zsirján. És ti örültök annak a pár forintnak, amit kaptok a választásoknál ?!

A gyermekeitek átkait meghallhatjátok ti apák még éltetekben; – és ti apák megbánjátok, hogy szavazatotokat nem úgy adjátok, amint szívetek sugallja, de akkor már késő lesz!

Baranyavár.

Maisztorovits Kálmán.

